

Lektion: Rättssystemet - Lagar, Regler och Rättvisa

Redogörelse

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Samhällskunskap

Tema: Rättssystemet: lagar, regler och rättvisa

Ordkollen

Här listas tio ämnesord på läxans tema som är bra att känna till betydelsen av.

1. **Lag:** En regel som stiftas av lagstiftande makt och som är bindande för alla inom ett samhälle.
 2. **Författning:** Högsta rättskällan i ett land, inklusive grundlagar som reglerar statsskickets organ och deras befogenheter.
 3. **Rättskipning:** Processen där domstolar tolkar och tillämpar lagar för att avgöra rättstvister.
 4. **Straffrätt:** Den del av rättssystemet som handlar om brott och påföljder för dessa.
 5. **Civilrätt:** Regler som styr rättigheter och skyldigheter mellan privatpersoner eller företag.
 6. **Rättssäkerhet:** Principen att alla har rätt till en rättvis och offentlig rättegång enligt lagen.
 7. **Resmål:** Ändamålet eller målet med en juridisk process eller lagstiftning.
 8. **Prejudikat:** Tidigare domstolsavgöranden som används som vägledning i nya rättsfall.
 9. **Lagstiftning:** Processen genom vilken lagar stiftas och förändras av lagstiftande organ.
 10. **Rättegång:** En formell process i domstol där en tvist prövas och avgörs.
-

Instuderingsfrågor

1. Vad är skillnaden mellan lag och författning?
2. Beskriv rättssäkerhet och dess betydelse i rättssystemet.
3. Vilka är de huvudsakliga uppgifterna för rättskipningen?
4. Förklara vad som menas med civilrätt.
5. Vad innefattar straffrätt?
6. Hur fungerar prejudikat i rättssystemet?

7. Varför är rättssäkerhet viktig för medborgarna?
8. Vad är målet med en rättegång?
9. Beskriv processen för lagstiftning.
10. Ge exempel på hur rättskipning kan påverka samhället.

Övning

Nedan listas uppgifter och fyra svarsalternativ. Du ska ringa in det alternativ som är korrekt. Observera att av de fyra alternativen är endast ett korrekt.

Beskrivning/Fråga	A	B	C	D
Vad är den högsta rättskällan i Sverige?	Avtalsrätt	Författningen	Trafikregler	Domstolsavgöranden
Vilken myndighet ansvarar för att verkställa lagar?	Domstolar	Riksdagen	Polisen	Regeringen
Vad innebär rättssäkerhet?	Alla har rätt att stjäla	Alla har rätt till en rättvis rättegång	Ingen behöver följa lagen	Endast staten behöver följa lagen
Vilken del av rättssystemet hanterar brott och straff?	Civilrätt	Förvaltningsrätt	Straffrätt	Internationell rätt
Vad är ett prejudikat?	En ny lag	En tidigare dom	En typ av brott	En juridisk tjänsteman
Vem stiftar lagar i Sverige?	Polisen	Domstolar	Riksdagen	Författarna
Vad reglerar civilrätten?	Förhållanden mellan staten och individer	Förhållanden mellan privatpersoner	Internationella avtal	Miljöskydd
Vad är ett mål med rättssystemet?	Att bestraffa alla oanmälda handlingar	Att säkerställa rättvisa och ordning	Att ge staten obegränsad makt	Att ignorera individens rättigheter
Vilken är inte en del av rättssystemet?	Lagstiftning	Rättskipning	Ekonomi	Förvaltningsmyndigheter
Vad innebär lagstiftning?	Att tolka lagar	Att stifta och ändra lagar	Att verkställa lagar	Att tillämpa lagar

Skrivuppgifter

Här presenteras tre olika skrivuppgifter som är utformade på tre olika svårighetsnivåer: enkel, medel och svår.

Skrivuppgift 1: Enkla rättigheter

Beskriv vilka grundläggande rättigheter som skyddas av Sveriges grundlagar och ge exempel på hur dessa kan påverka medborgarnas vardag.

Svarslängd: ca. 250 ord (En halv sida)

Skrivuppgift 2: Rättssystemets struktur

Analysera hur Sveriges rättssystem är uppbyggt, inklusive de olika domstolsnivåerna och deras respektive funktioner. Diskutera även hur dessa nivåer samverkar för att upprätthålla rättvisa.

Svarslängd: ca. 400 ord (Två sidor)

Skrivuppgift 3: Rättvisa i praktiken

Utvärdera i vilken utsträckning det svenska rättssystemet uppnår rättvisa. Använd konkreta exempel och diskutera eventuella brister eller framgångar. Reflektera också över hur rättssystemet kan förbättras för att säkerställa ökad rättvisa.

Svarslängd: ca. 500 ord (Två och en halv sidor)

Tags: [Läxa](#)